

Брюксел, 7.7.2020 г.
COM(2020) 293 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**относно изпълнението и целесъобразността на
работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2017—2020 г.**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

**относно изпълнението и целесъобразността на
работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2017—2020 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Предвид нарастващата роля, която има за икономиката и обществото днес, през последните години спортът завоюва солидно място сред политиките на ЕС. Така той допринася за посрещането на всеобхватните икономически и социални предизвикателства пред ЕС. Спортът има уникалното качество не само да подобрява здравето и благосъстоянието на хората, но и да спомага за създаването на силни и сплотени общности, за посрещането на предизвикателствата, свързани с миграцията и социалното изключване, както и за насърчаването на икономическия растеж и създаването на работни места. Посредством преодоляването на социалните и езиковите бариери спортът може да насърчава общите ценности и да създава усещане за принадлежност в обществото, особено сред младите хора. Той може да помогне за справяне с нарастващите опасения, свързани с липсата на физическа активност. Нещо повече, вследствие на пандемията COVID-19, засегнала сериозно спорта, станаха още по-видими големият принос, който той има за здравето, както и неговият потенциал по отношение на превенцията. Въпреки многото предизвикателства, които постави пред спорта — от масовия до елитния, пандемията подчерта в още по-голяма степен неговото значение за нашите общества като фактор, допринасящ за здравето, благосъстоянието и единството в трудни времена.

След включването на спорта в Договора от Лисабон и в съответствие с член 165 от ДФЕС институциите на ЕС и държавите членки засилиха сътрудничеството си и доразвиха европейското измерение на спорта. Сътрудничеството в ЕС беше съсредоточено по-специално върху области, в които ЕС може да добави стойност към дейностите, извършвани от държавите членки, и да подкрепи действията им. В този контекст работният план на ЕС за спорта се превърна в един от основните инструменти за насърчаване на сътрудничеството на равнище ЕС.

От 2011 г. насам са разработени три Европейски работни плана за спорта. Основната им цел е да се насърчава и развива сътрудничеството в областта на спорта между институциите на ЕС, държавите членки и заинтересованите страни в областта на спорта, като се обръща специално внимание на определен брой дейности с ясна добавена стойност за ЕС.

Третият работен план на ЕС за спорта обхваща периода от 1 юли 2017 г. до 31 декември 2020 г.¹. Изпълнението му допринесе за постигането на всеобхватните приоритети, заложи в стратегията „Европа 2020“² и в Програмата за работни места, растеж, справедливост и демократична промяна³. Планът беше подкрепен от програма „Еразъм+“ (2014—2020 г.)⁴, като по този начин се гарантира допълване и по-голямо въздействие на дейностите в областта на спорта. Чрез него се поддържаше вниманието върху същите приоритетни теми както в предишния план, а именно:

- Почтеността в спорта
- Икономическото измерение на спорта
- Спортът и обществото.

Що се отнася до структурата и общите условия на работа, в третия работен план на ЕС за спорта са запазени основните характеристики на предишния, като са добавени подобрения и нови разработки.

Настоящият доклад е в отговор на задължението на Комисията да направи оценка на изпълнението и уместността на работния план на ЕС за спорта през първата половина на 2020 г., който ще послужи като основа за подготовката на евентуален четвърти работен план на ЕС за спорта през втората половина на 2020 г.⁵.

Докладът на Комисията има две основни цели: от една страна, да се направи оценка на изпълнението и по-широкото влияние на политиката на работния план на ЕС за спорта и, от друга страна, да бъдат дадени препоръки за бъдещи действия в областта на спорта. В оценката на Комисията се вземат предвид различни становища, включително писмени материали, представени от държавите членки, както и становищата на експерти и наблюдатели, участващи в работните структури.

Б) ОЦЕНКА

Както и в предишните издания, оценката на Комисията на третия работен план на ЕС за спорта беше изготвена след процес на консултации с различни заинтересовани страни. Комисията организира две срещи — една с държавите членки и една със спортни организации, за да събере мнения за изпълнението на работния план, включително за извлечените поуки, и да получи препоръки за бъдещето. Тези срещи бяха допълнени от

¹ ОВ С 189, 15.6.2017 г.

² COM(2010) 2020 от 3 март 2010 г.

³ Политически насоки, определени от председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер на 15 юли 2014 г.

⁴ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО.

⁵ Точка 18 от Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 юли 2017 г.—31 декември 2020 г.), (2017/C 189/2), ОВ С 189/5, 15.6.2017 г.

онлайн въпросник⁶, чрез който Комисията събра също така полезни доказателства и статистически данни от държавите членки, а също от експерти и наблюдатели, участващи в работните структури.

Анализът на получената информация показва, че изпълнението на третия работен план на ЕС за спорта съответства на общите очаквания и цели. Въпреки добрите постижения и ефективността на изпълнението, в третия работен план на ЕС за спорта могат да бъдат внесени още подобрения и да бъдат интегрирани нови области на действие в бъдеще.

1. Работни методи и структури

Оценката на установените работни методи и структури е важен аспект, тъй като те са от ключово значение за ефективното изпълнение на приоритетите и целите на работния план на ЕС за спорта. Работните методи в настоящия работен план на ЕС за спорта са до голяма степен актуализирани и разнообразени. Освен създаването на експертни групи бяха въведени и активно използвани нови работни методи. Освен това работният план на ЕС за спорта се превърна в ефикасен инструмент за планиране на работата на председателството и Съвета.

По време на предишните Европейски работни планове за спорта *експертните групи* представляваха основният метод на работа. В миналото за изпълнението на работния план на ЕС за спорта е имало шест експертни групи за периода 2011—2014 и пет за периода 2014—2017 г. Комисията предприе по-целенасочен подход, като за периода 2017—2020 г. създаде само две експертни групи⁷. Тези две групи бяха председателствани от Комисията и съставени от представители на държавите членки⁸. Заинтересованите страни също можеха да бъдат поканени да участват като наблюдатели на *ad hoc* основа (вж. приложението). Двете експертни групи започнаха своята дейност в началото на 2018 г. И двете групи работеха за постигане на резултатите, предвидени в работния план на ЕС за спорта. Основната цел на експертните групи беше да обменят най-добрите практики в избраните области на политиката, да насърчават сътрудничеството между държавите членки и да допринасят за развитието на политиките на национално и европейско равнище.

Изпълнението на предишните работни планове на ЕС за спорта показва, че структурите и работните методи могат да бъдат допълнително разширени, за да се постигнат по

⁶ Въпросникът беше изпратен на държавите членки и наблюдателите, участващи в експертните групи. Той включваше въпроси относно изпълнението, организацията на работата, уместността и резултатите от работния план на ЕС и даваше възможност да се правят предложения за бъдещето. Комисията получи принос от общо 32 мнения — 15 от държавите членки и 17 от наблюдатели.

⁷ Експертна група за почтеност и Експертна група за умения и развитие на човешките ресурси в спорта.

⁸ Това беше направено в съответствие с Решение на Комисията C(2016) 3301 за установяване на хоризонтални правила относно създаването и функционирането на експертни групи на Комисията.

ефективен начин целите на документа и да се даде възможност за по-активно участие на други международни партньори и заинтересовани страни. Някои от тези структури са конференции на председателството, срещи на министрите и директорите, отговарящи за спорта, както и конференции на Комисията, семинари и проучвания. По време на третия работен план на ЕС за спорта бяха въведени два нови инструмента, а именно *групите от заинтересовани държави членки*, които дадоха възможност на държавите членки да се срещат и обсъждат конкретна тема, обхваната в работния план на ЕС за спорта, и *тематичните срещи*, чрез които се насърчава обменът на свързани с политиката резултати от проекти, финансирани от ЕС.

В периода 2017—2019 г. бяха проведени четири срещи на заинтересовани държави членки за обсъждане на конкретни въпроси, които ги засягат, като устойчивост, доказано укрепваща здравето физическа активност, както и различни аспекти на доброто управление и уреждането на изхода от спортни срещи. За да подкрепи държавите членки и да създаде по-силни връзки между политиките и програмите, Комисията въведе специален финансов механизъм. Чрез него е възможно да се получава съфинансиране от ЕС за ръководени от държавите членки инициативи, насочени към насърчаването на дейностите за обучение на партньорска основа поне между седем от тях.

Освен това до края на 2019 г. бяха организирани четири тематични срещи в сътрудничество с ЕАСЕА (Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура) относно: насърчаване на участието в спортни дейности и физическа активност (декември 2017 г.), икономическите ползи от спорта (април 2018 г.), почтеността в спорта (декември 2018 г.) и ролята на спорта в образованието (декември 2019 г.). През декември 2020 г. ще бъде организирана друга тематична среща, засягаща социалното включване чрез спорт.

Освен това през периода 2017—2019 г. се проведе голям брой срещи и конференции на високо равнище (например неформална среща на министрите на спорта, десет събития и конференции на председателството и пет срещи на директорите, отговарящи за спорта). Както е предвидено в работния план на ЕС за спорта, всички тези срещи са допринесли за по-нататъшното укрепване на сътрудничеството между държавите членки, институциите на ЕС и заинтересованите страни в спорта. Чрез тях се създадоха възможности за подобряване на координацията на ЕС, обмен на опит между държавите, споделяне на добри практики и гарантиране, че заинтересованите страни в областта на спорта имат право на глас при формирането и изпълнението на програмата на ЕС в областта на спорта.

Спортните федерации, асоциации и останалите заинтересовани страни имат ключова роля за изпълнението на политиката в областта на спорта. Ето защо е особено важно да се гарантира, че по време на обсъжданията относно политиката тяхната гледна точка е известна и взета под внимание. По отношение на разширяването на сътрудничеството бяха положени конкретни усилия за по-тясното включване на спортните организации и

заинтересованите страни в дейности на ЕС, включително в изпълнението на работния план на ЕС за спорта. По-специално беше установен и поддържан засилен диалог със спортни организации в рамките на различни срещи и събития в съответствие с Резолюцията на Съвета относно по-нататъшното развитие на структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта⁹. Спортни активисти взеха активно участие в годишните спортни форуми и срещи в ЕС, организирани в рамките на срещите на Съвета или на директорите, отговарящи за спорта.

2. Резултати

В третия работен план на ЕС за спорта са определени 31 конкретни резултата, които са различни по своето естество. Те обхващат спорта във всичките му измерения: социални, икономически или организационни, като са със специфична структура за изпълнение. Повечето от планираните резултати са постигнати или в процес на изпълнение¹⁰. Само три¹¹ от тях не са постигнати, като се има предвид това, че председателствата на Съвета на ЕС и държавите членки разполагаха с гъвкавостта да адаптират своите приоритети в хода на изпълнението на работния план на ЕС за спорта.

Двете експертни групи останаха в основата на изпълнението на дейностите по работния план на ЕС за спорта:

- **Експертната група за почтеност в спорта** проведе пет срещи за периода 2018—2020 г. Тя беше съставена от 27 държави членки и 22 наблюдатели. Фокусът на тази група беше специално върху борбата с корупцията, уреждането на изхода от спортни срещи и допинга, както и насърчаването на почтеността и защитата на децата в спорта. За да подкрепи работата на тази експертна група, Комисията финансира две проучвания. С първото проучване беше направена карта на корупцията в спорта в Европа, а с втората бяха определени мерките за защита на децата в спорта.
- **Експертната група за умения и развитие на човешките ресурси в спорта** проведе пет срещи през периода 2018—2020 г. Групата беше съставена от 26 държави членки и 8 наблюдатели. Във фокуса на групата беше обучението на треньори, двойната кариера и професионалната квалификация, както и уменията в областта на спорта. На експертната група беше възложено да изготви насоки за минималните изисквания за уменията и компетентностите на треньорите¹². Този

⁹ 2017/C 425/01.

¹⁰ В приложението към настоящия доклад се дават подробности за всеки от тези резултати.

¹¹ Група от заинтересовани държави членки „Правото на ЕС по отношение на спорта и спортните организации“; Семинар на председателството на тема „Преимущества и предизвикателства, свързани с цифровия единен пазар, с оглед на по-доброто финансиране и комерсиализацията на спорта“; Заключение на Съвета относно „Роля и влияние на медиите в спорта“.

¹² EU Bookshop NC-02-20-217-EN-N; <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8f28e3a0-6f11-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-122543310>

документ беше завършен през февруари 2020 г. и бе разпространен във всички държави членки за изпълнение.

Освен това сред получените вследствие на настоящия работен план на ЕС за спорта резултати могат да бъдат открити следните:

- **Семинарът „Специфика на спорта“** се проведе през декември 2019 г. Целта му беше да се задълбочи дискусията между ключовите заинтересовани страни, включително занимаващите се професионално със спорт, относно автономията на спорта и приложимостта на правото на ЕС в областта на спорта.
- Успех имаха и **тематичните срещи** както по отношение на многообразието от гледни точки, така и по отношение на обсъдените теми. На тези срещи беше привлечен широк кръг участници в областта на спорта като държави членки, публични органи, университети, спортни организации и др. Това създаде възможност за провеждане на открит диалог между създателите на политики и организациите, които изпълняват по места проектите, обхващащи приоритетни въпроси като укрепващата здравето физическа активност, образованието в областта на спорта и чрез спорта, почтеността в спорта и икономическото измерение на спорта. Тематичните срещи представляваха също така уникална възможност за идентифициране на важните за политиката резултати от спортните проекти по програма „Еразъм+“, както и за обмен на идеи за въздействието на тези проекти върху процеса на вземане на решения.
- Новосъздаденият формат **„групи от заинтересовани държави членки“** предизвика силен интерес, тъй като съответстваше на първоначалните очаквания за съвместна работа на заинтересованите и доброволно включилите се държави по дадена тема, без да е необходимо да се създава конкретна експертна група на Комисията. Новият метод се оказа особено гъвкав и полезен за справяне с нововъзникващите нужди и приоритети и има потенциала да бъде използван по-често в бъдеще.

3. Отзиви на заинтересованите страни относно изпълнението на работния план на ЕС за спорта

Комисията, държавите членки и повечето заинтересовани страни като цяло считат, че първият и вторият работен план на ЕС за спорта са имали успех. Общото послание от консултациите със заинтересованите страни, проведени онлайн, беше, че дейностите, осъществявани съгласно настоящия работен план на ЕС за спорта, са довели до добри резултати в определените приоритетни области. По-голямата част от респондентите са съгласни, че документът е съсредоточен върху правилните приоритети (91 %) и че подобрява координацията в областта на спорта на равнище ЕС (72 %). 78 % от респондентите са съгласни, че в работния план на ЕС за спорта са въведени подходящи структури и работни методи. Голям брой заинтересовани страни установиха също, че

работният план на ЕС за спорта е довел до ползотворни резултати по отношение на процеса на разработване на политики.

Въпреки това, макар третият работен план на ЕС за спорта да осигури приемственост по отношение на приоритетите, той доведе и до внасяне на съществени промени в няколко аспекта. Чрез него бяха разнообразени работните методи и беше осъществена значителна рационализация на експертните групи, които бяха намалени от пет на две. Освен това планирането на дейностите за три и половина години напред помогна за набирането на инерция и постигането на качествени резултати за всяка от дейностите. Планирането например подпомогна работата на Съвета на ЕС, като включваше изготвяне на заключенията на Съвета, както и подготовка на конференциите и събитията на председателството. Изпълнението на работния план на ЕС за спорта беше споделено между председателствата на Съвета на ЕС, Европейската комисия и държавите членки. Освен това беше налице ясното желание да бъде избегнато изготвянето на прекомерен брой насоки, доклади или писмени документи от експертните групи. В същото време спортните организации и заинтересованите страни бяха тясно свързани с тези срещи и участваха с голям интерес и ангажираност в много други дейности като тематичните срещи.

В сравнение с втория работен план на ЕС за спорта е налице значително подобрене в два аспекта.

- 1) На първо място, според 80 % от респондентите, третият работен план на ЕС за спорта доведе до засилено сътрудничеството между ЕС и спортните организации. При втория работен план на ЕС за спорта такава оценка е дадена от 69 % от респондентите.
- 2) Второ, 62 % от респондентите са съгласни, че с третия работен план на ЕС за спорта се засилва сътрудничеството между държавите членки и спортното движение на национално равнище, в сравнение с едва 46 % при оценката на втория работен план на ЕС за спорта. Това увеличение показва, че усилията за подкрепа на откритостта на работните методи и засилването на сътрудничеството са били в правилната посока.

Въз основа на писмените коментари на държавите членки могат да се направят следните заключения:

- **Форматът** на работния план на ЕС за спорта е подходящ, тъй като осигурява възможности не само за държавите членки и спортните организации, но и за академичните среди и промишлеността, да бъдат тясно ангажирани. Според много от респондентите този тип сътрудничество е много ползотворен, тъй като обединяването на различни видове заинтересовани страни и различни гледни точки е провокирало оживени и задълбочени дебати, водещи до очакваните резултати.

- Като цяло беше преценено, че **експертните групи** се справят добре с работата си. Някои от респондентите обаче посочиха, че темите, обсъждани на срещите, са твърде обширни. В няколко коментара по-специално беше отбелязано, че прилагането на по-целенасочен подход в рамките на експертните групи би спомогнало за провеждането на по-продуктивни и полезни дискусии. Под въпрос беше поставена и представителността на някои наблюдатели.
- **Работните методи** бяха оценени като подходящи за изпълнението на работния план на ЕС за спорта. По-специално респондентите подчертаха, че тематичните срещи и групите от заинтересовани държави членки са много полезни структури предвид гъвкавостта им за обсъждане на нови теми.
Беше подкрепена настоящата **продължителност** на работния план на ЕС за спорта. Според повечето отговори продължителността от 3 до 4 години се оказва подходяща. Според някои от отговорите обаче в Европейските работни планове за спорта следва да се интегрират повече мерки за гъвкавост, така че да бъдат адаптирани към развитието в областта на спорта.

4. Становища на Европейската комисия относно прилагането на работния план на ЕС за спорта

В оценката на Комисията в много отношения се потвърждават основните мнения, изразени от заинтересованите страни при процеса на консултации. Според Комисията третият работен план на ЕС за спорта е бил успешен, като се има предвид, че по-голямата част от резултатите са постигнати и според отзивите на участниците те са били с добро качество. Работните методи се оказаха ефикасни за създаване на постоянен диалог по ключови въпроси между държавите членки, Комисията и спортните организации. Наблюдава се засилен ръст на интереса и участието, по-специално по отношение на конференциите на председателството на ЕС и тематичните срещи, тъй като те се превърнаха в полезна платформа за обмен на мнения и добри практики по ключови въпроси, както и за комуникация и работа в мрежа. Експертните групи продължиха да бъдат ценен инструмент за засилване и укрепване на сътрудничеството по ключови въпроси като образованието в областта на спорта и чрез спорта или доброто управление между държавите членки и спортните организации, както и съвместно с Комисията.

Комисията счита, че обхватът на мандатите, дадени на двете експертни групи, би могъл да бъде обсъден, тъй като настоящите мандати бяха определени от някои спортни организации и държави членки като твърде всеобхватни и водещи до разнороден състав и експертен опит.

Освен това Комисията е на мнение, че като цяло наблюдателите са осигурили добавена стойност от гледна точка на специализирани познания и нивото на експертен опит.

Комисията оценява оптимизирането на работните методи и счита, че разнообразяването им (чрез организиране на тематични срещи и групи от заинтересовани държави членки)

оказва положителен ефект и допринася за по-доброто изпълнение на работния план на ЕС за спорта. По-конкретно тези нови формати на работа разшириха възможностите за сътрудничество между държавите членки и позволиха прилагането на по-целенасочен подход по важни теми.

Освен това Комисията приветства приноса на работния план на ЕС за спорта към планирането на дейностите на Съвета на ЕС (заклучения, конференции и семинари), тъй като осигурява по-добра координация и съгласуваност на дейностите на равнище ЕС.

Що се отнася до резултатите от работния план на ЕС за спорта, като цяло беше приложен съвместен и съгласуван подход между държавите членки и Комисията. Освен това, когато беше целесъобразно, спортното движение и другите заинтересовани страни също активно участваха в неговото изпълнение. Бидейки гъвкава пътна карта, работният план на ЕС за спорта беше полезен за ефективното справяне с транснационалните предизвикателства и допринесе за постигането на всеобхватните приоритети на програмата за икономическа и социална политика на ЕС.

По отношение на почтеността в спорта беше осигурено по-силно сътрудничество, насочено към защитата на децата в спорта, като нарастваща загриженост както на политическо, така и на експертно ниво. В резултат на това бяха предприети конкретни мерки на национално равнище.¹³ Иновациите в спорта са особено важни за *икономическото измерение на спорта*. Посредством различни дискусии и събития беше повишена информираността относно ползите и предизвикателствата, свързани с непрекъснатото и бързо технологично развитие. Въз основа на предишните дейности могат да бъдат приложени нови конкретни инициативи и мерки, свързани с иновациите и спорта на местно, национално и европейско равнище съгласно нов работен план на ЕС за спорта. През последните години до голяма степен беше проучен и приоритетът „Спорт и общество“. В резултат на дейностите на различните председателства на Съвета на ЕС и Комисията бяха изготвени насоки относно минималните изисквания към уменията и компетенциите на треньорите¹⁴. В този документ се определя общ минимален набор от компетенции за треньорите в Европа, включително развитие на меки умения, и се предлагат подобрения по отношение на модулите и курсовете за образование/обучение за треньори. Целта е треньорите да бъдат по-добре подготвени, така че да отговарят на нуждите на променящото се общество предвид нарастващия социален аспект на ежедневната им работа.

¹³ Пример: 1) Създаване на специален онлайн инструмент за подкрепа за млади спортисти, семейства, треньори и други заинтересовани страни; кампании за повишаване на осведомеността, провеждани от националния олимпийски комитет заедно с Националния център за почтеност в спорта (Финландия). 2) Политиката за почтеност е включена като условие за отпускане безвъзмездни средства на спортни федерации във Фландрия (Белгия).

¹⁴ Вж. бележка под линия 12.

В) ПРЕПОРЪКИ ЗА БЪДЕЩЕТО

Въз основа на предишния опит и на своята оценка на изпълнението на третия работен план на ЕС за спорта Комисията счита, че е възможно да бъдат въведени някои подобрения, които допълнително да укрепят бъдещия работен план на ЕС за спорта и да го направят още по-ефикасен и ефективен.

Препоръките, изложени по-долу, се отнасят до формата и характера на работния план на ЕС за спорта, неговата продължителност, приоритети и работни методи. Освен това при разработването на политики следва да се обърне особено внимание на необходимостта от по-широко разпространение и по-ефективно използване на резултатите от спортните проекти по програма „Еразъм“¹⁵.

1. Формат и характер на работния план на ЕС за спорта

Работният план на ЕС за спорта доказва, че представлява гъвкава рамка и ефективен инструмент за сътрудничество между държавите членки, Комисията и заинтересованите страни на равнище ЕС. Разнообразните работни методи по този план позволяват и улесняват обмена на добри практики, дългосрочното планиране на дейностите на Съвета на ЕС и приоритизирането на областите за сътрудничество. Работният план на ЕС за спорта обаче е необвързващ документ. Като такъв той се изпълнява в съответствие с компетентностите, предоставени на Европейския съюз в областта на спорта, като действията на равнище ЕС следва да подкрепят, координират и допълват действията на държавите членки. Освен това той допълва и допринася за действията, инициативите и политиките, предприети от всички участници в областта на спорта, като например публичните органи, спортните организации и заинтересованите страни. В този контекст заглавието „Работен план на ЕС за спорта“ не отразява правилно естеството на документа и може да бъде обмислено неговото преразглеждане в бъдеще. При промяна на заглавието следва да се има предвид, че основната цел на документа е да засили и утвърди сътрудничеството в областта на спорта на равнище ЕС. Новата рамка на документа може по-добре да отразява неговия стратегически характер и по-ефективно да обхване всички участници в изпълнението. Що се отнася до заинтересованите страни в областта на спорта, те играят основна роля при създаването и изпълнението на политиките в областта на спорта и тяхното участие може да бъде допълнително засилено в следващия работен план на ЕС за спорта. Стъпките в тази насока отразяват духа на Резолюцията на Съвета относно по-нататъшното развитие на структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта.

2. Продължителност

Удължаването на срока на работния план на ЕС за спорта от три на три и половина години, така че да бъде обхванат периодът до края на 2020 г., се оказва целесъобразно,

¹⁵ Вж. бележка под линия 4.

тъй като осигурява съгласуване със сроковете и приоритетите, заложи в многогодишната финансова рамка на ЕС¹⁶ (МФР) и програмата „Еразъм+“ за периода 2014—2020 г.¹⁷.

В тази връзка Комисията предлага продължителността на работния план да остане три и половина години. Този срок би осигурил достатъчно време за изпълнение на заложените в него действия и за постигане на неговите цели, както и за оценка на изпълнението му и договарянето на нов план. Продължителността от три и половина години ще бъде съгласувана с продължителността на МФР на ЕС¹⁸, тъй като би съвпаднала със средносрочната ѝ оценка.

3. Приоритети

Компетенциите в областта на спорта са отговорност на държавите членки и действията на ЕС са ограничени до подкрепа, координиране и допълване на техните действия. Бъдещите приоритети на работния план на ЕС за спорта следва да бъдат определени, като се отчита внимателно евентуалната полза от сътрудничеството на равнище ЕС в конкретна област или по конкретни теми. Освен това ролята, която ЕС би могъл да изиграе за справяне със съществуващите предизвикателства в спорта, следва да бъде от решаващо значение при избора на приоритетни и ключови теми.

Освен това, за да се осигури съгласуваност и ефективност на действията на ЕС в областта на спорта, следва да се вземат предвид връзките с основните политически приоритети на Европейската комисия¹⁹, например „Зеления пакт“, Плана за действие срещу рака и насърчаването на европейския начин на живот. Спортът може да има ефективен принос за справянето с всички тези предизвикателства. Освен това новите приоритети следва да бъдат насочени и към въздействието на пандемията COVID-19, включително към възстановяването на спортния сектор на всички нива след кризата.

Екологосъобразният спорт следва да се насърчава от най-ниското до най-високото ниво. Основните спортни събития трябва да бъдат устойчиви и да се обърне внимание на оставяното от тях наследство. Практикуването на спорт и физическата активност, освен че допринасят за здравословния начин на живот, могат да играят роля в превенцията на рака. Освен това спортът, неговото управление и форми са част от нашия европейски начин на живот. В този контекст спортът следва не само да се развива като отделна област на политиката, а следва да бъде признат и по-активно насърчаван приносът му в други ключови области.

¹⁶ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 година за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020.

¹⁷ Вж. бележка под линия 4.

¹⁸ Вж. бележка под линия 16.

¹⁹ „Моята програма за Европа“. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf

Предвид значението и важността на сътрудничеството на ЕС в областта на спорта в приоритетните области, определени в третия работен план на ЕС за спорта, приемствеността и развитието следва да бъдат отразени в бъдещ документ. По-специално, за да се направи крачка напред, предишните приоритети могат да бъдат интегрирани с цел засилване на значението и приноса на спорта за социалното приобщаване, икономическото и социалното развитие: 1) спортът като инструмент за насърчаване на ценностите и приобщаването 2) икономическото измерение на спорта и 3) спортът като инструмент за насърчаване на здравословния начин на живот. Тези приоритетни области ще позволят да се обърне внимание на ключови аспекти на спорта, като почтеността в спорта, включително нейното управление, развитието на спорта и физическата активност за всички, насърчаването на здравословен начин на живот, развитието на образованието и уменията в спорта и чрез него, икономическото измерение на спорта и приобщаването на хората с увреждания и хората от други групи в неравностойно положение.

В бъдещия работен план на ЕС за спорта следва също по-ясно да бъде посочен приносът на сектора за икономиката, както и неговата движеща роля за иновациите и ползотворното му въздействие върху обществото. Светът на спорта трябва да бъде готов за цифровата ера и да дава повече възможности на хората посредством новите технологии. Иновациите в спорта могат да допринесат за подобряване на здравето на всички поколения. Иновациите могат да имат положителен ефект върху масовия спорт, да подобрят обучението и представянето на елитни спортисти, както и да допринесат за справяне с важни заплахи за спорта, като уреждането на изхода от спортни срещи или допинга. За постигането на всички тези цели е важно да съществува сътрудничество между държавите членки, институциите на ЕС и спортното движение.

Специално внимание следва да се обърне на социалното измерение на спорта. Спортът създава уникални възможности за изграждане на силни, сплотени, устойчиви общности и за насърчаване на активна гражданска позиция. Чрез него се насърчават и възпитават общи ценности и се създава усещане за принадлежност в обществото, особено сред младите хора. Чрез спорта се приветства и подкрепя многообразието и общността в свят с нарастваща глобализация.

Ето защо, въпреки че е насочен срещу някои отрицателни аспекти на спортните дейности, като допинга, уреждането на изхода от спортни срещи и насилието, бъдещият работен план на ЕС за спорта следва също да насърчава общите ценности на спорта и развитието им в обществото като цяло. С цел да се отговори на новите приоритети и възникващите предизвикателства, както и за да се догонва бързият напредък на новите технологии, следва да бъдат подкрепени усилията на държавите членки за намиране на иновативни решения на сложни явления като маргинализацията и изключването, както и нови начини да се практикува спорт.

4. Работни методи

Като се има предвид положителният опит от работните методи, установени в третия работен план на ЕС за спорта, включително гъвкавостта, която те предоставят по отношение на възникващите предизвикателства и потребности, Комисията счита, че е важно тези методи да бъдат поддържани и в бъдеще. Това ще гарантира не само продължаването, но и максималното увеличаване на тяхното действие и ще улесни изпълнението на работния план на ЕС за спорта.

По-специално съществуващото разнообразие от работни методи следва да бъде поддържано. Както беше посочено в раздел Б (оценка), държавите членки и наблюдателите оцениха извършената от експертните групи работа. Те изразиха още по-голяма подкрепа за тематичните срещи и групите от заинтересовани държави членки. Останалите традиционни работни методи като конференции, семинари или проучвания също следва да продължат, тъй като те са решаващи инструменти за комуникацията, работата в мрежа, обмена на добри практики, както и създаването и споделянето на знания.

Броят на писмените документи следва да остане ограничен и в бъдеще. За да се използват максимално добре такива документи, в тях следва ясно да се посочва целевата аудитория и да се създават връзки към потребностите, набелязани от спортната общност като цяло. В следващия работен план на ЕС за спорта следва да бъдат обсъдени и договорени методите за разпространение.

И накрая, структурираният диалог между ЕС и спортните организации следва да продължи да се развива. Централното място на Спортния форум на ЕС следва да бъде запазено и утвърдено. Освен това сътрудничеството със спортното движение следва да бъде разширено и засилено. Участието на спортни организации в експертните групи се оказва полезно и благотворно за дискусиите и дейностите на групата. Отвореността и участието на спортното движение в групите обаче следва да бъдат свързани с добавената стойност и експертните познания, които то би могло да осигури.

5. Изпълнение и взаимодействия

Спортът е обект на въздействие от страна на много политики и стратегически инициативи на ЕС. Това хоризонтално измерение на спорта вече беше взето предвид в работния план на ЕС за спорта (2017—2020 г.). В резултат на някои основни инициативи и дейности на Комисията (като „Призив от Тарту за здравословен живот“, борбата срещу допинга и уреждането на изхода от спортни срещи, спецификата на спорта) беше доказана добавената стойност и необходимостта от междусекторно сътрудничество. В същия дух с бъдещия работен план на ЕС за спорта следва активно да се насърчава междусекторното сътрудничество и взаимодействието с други сектори и политики като свобода на движение, конкуренция, изследвания, медийни права, заетост, туризъм, устойчивост, защита на данните, образование и обучение, здраве,

които са силно свързани със спорта. Сътрудничеството и допълването с други съответни политики са от съществено значение. Силно се препоръчва по-голяма насоченост върху практическото прилагане на продуктите и резултатите (например насоки, политически препоръки на ЕС), постигнати в рамките на работните планове на ЕС за спорта. В допълнение към това държавите членки следва също да осигурят подходяща координация на национално равнище.

Желателно е да се положат усилия за по-широкото разпространение на резултатите сред заинтересованите страни на различни равнища. На национално равнище ще бъдат необходими целенасочени действия за повишаване на информираността за действията на ЕС в спорта и тяхната видимост.

И накрая, Комисията счита, че редовното наблюдение и оценка на изпълнението на бъдещия работен план на ЕС за спорта може да бъде от полза за ефективното му изпълнение и изпълнението на неговите основни приоритети и цели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Работните планове на ЕС за спорта се оказаха ценен инструмент за сътрудничество между институциите на ЕС, държавите членки и спортните организации. През годините те допринесоха за засилване и укрепване на сътрудничеството на ЕС с различни заинтересовани страни по ключови аспекти на спорта.

С третия работен план на ЕС за спорта бяха постигнати съществени резултати и беше положена основата за постигане на решителен напредък чрез следващия работен план. Като се увеличават видимостта и признанието, се създава възможност не само за по-нататъшно развитие на спорта и насърчаване на физическата активност и благополучието на европейските граждани, но и за осигуряване на принос към икономическото и социалното развитие на Европа, както и за справяне с основните обществени предизвикателства, включително свързаните с разпространението на COVID-19. Благодарение на споделената ангажираност и съвместните усилия бъдещият работен план на ЕС за спорта може да се превърне в обща пътна карта за спорта в Европейския съюз за насърчаване на физическата активност и справянето с най-неотложните предизвикателства пред него.